

Gerard Kramer

Het denken, en de gezindheid van Christus

WoordStudie

1 Korintiërs 2:16; Filippiëzen 2:5

In deze WoordStudie denken we na over twee Griekse woorden. Als u naar de titel kijkt, verwacht u twee zelfstandige naamwoorden. We gaan echter kijken naar een zelfstandig naamwoord en naar een werkwoord. Beide worden zowel met Christus als met de gelovigen in verband gebracht. Maar als het om ons gaat, is er één verschil: het eerste hebben we al, maar tot het hebben van het tweede worden we opgeroepen.

Het denken oftewel de zin van Christus

In 1 Korintiërs 2:16 staat: ‘Want ‘wie heeft [het] denken¹ van [de] Heer gekend, dat hij Hem zou onderrichten?’ Maar wij hebben [het] denken van Christus’. Het woord ‘denken’ komt twee keer voor in bovenstaand vers. Het wordt beide keren zo vertaald in de Telosvertaling en in de Naardense Bijbel. De NBV en de HSV vertalen ‘gedachten’. De SV, de NBG en de 4^e druk Voorhoeve-vertaling vertalen ‘zin’ – een woord dat in het moderne Nederlands niet direct begrijpelijk is.

¹ Denken = de zin

In het Grieks staat hier het woord *nous*, dat behalve in de betekenis ‘het denken’ (Rom. 1:28; 7:23; 12:2; 14:5 en veel andere plaatsen) voorkomt in de betekenis ‘verstand’ (o.a. Luc. 24:45; 1 Kor. 14:14-19; Tit. 1:15; Openb. 13:18; 17:9). Het is verwant met het werkwoord ‘denken’ (Gr. *noeo*), dat vertaald is als ‘begrijpen’ (o.a. Matt. 15:17; 16:9; Joh. 12:40), ‘opletten’ (Matt. 24:15; 2 Tim. 2:7).

In het voorafgaande maakt Paulus duidelijk dat de natuurlijke mens niet aanneemt wat van de Geest van God is. Maar een *geestelijk* mens (een gelovige dus, iemand die leeft in de kracht van de Geest en geleid wordt door de Geest van God) staat wél open voor wat God in Zijn wijsheid heeft geopenbaard. Uit zichzelf kan niemand denken zoals God denkt, en hoger dan Gods denken bestaat er niet. Daarom is niemand in staat Hem te onderwijzen. Maar er is een categorie mensen die, om zo te zeggen, met God kan meedenken. Dat zijn zij die door de Geest zijn ingeleid in het denken (het begrijpen, het inzicht) van Christus. Met hen identificeert Paulus zich. Wij, christenen, zijn heel bevoorrecht: wij hebben het denken van Christus!

De gezindheid van Christus

In Filippenzen 2:5 staan de beroemde woorden: ‘Laat die gezindheid (alleen de SV vertaalt: ‘dit gevoelen’) in u zijn die ook in Christus Jezus was’. De eerste vijf woorden van deze oproep zijn de vertaling van twee Griekse woorden: een gebiedende wijs meervoud van het werkwoord *froneo*, gevolgd door het woordje *touto*, dat ‘dit’ betekent. *Froneo* betekent ‘bedenken’ (o.a. Matt. 16:23; Rom. 8:5), ‘denken’ (1 Kor. 13:11). De betekenis ‘gezind zijn’ in de zin van ‘een bepaalde gezindheid hebben’, zien we ook in Galaten 5:10. Daar staat: ‘Ik vertrouw van u in de Heer, dat u niet anders gezind zult zijn’. Hier komen we bij de betekenis die het woord heeft in Filippenzen 2:5 en 3:15.

Het gaat op deze plaatsen inderdaad ook over iets ‘bedenken’, maar dan in de specifieke betekenis van ‘een bepaalde gezindheid hebben’, oftewel een bepaalde *atmosfeer van denken* vertonen waartoe we als gelovigen worden opgeroepen. Als Paulus in Kolossenzen 3:2 de gelovigen oproept de dingen die boven zijn te bedenken, niet die op de aarde zijn, gebruikt hij hetzelfde werkwoord *froneo*.

Kennelijk doen we dat als gelovigen niet automatisch! Er was maar één Persoon die ononderbroken dacht en handelde in een volmaakte, door God bepaalde en op God gerichte atmosfeer, oftewel manier van denken, en dat was de Heer

Jezus. In Filippenzen 2 maakt Paulus duidelijk *hoe* die atmosfeer van denken in het leven van de gelovigen zichtbaar behoort te zijn. Het grote voorbeeld is Christus Jezus, aan God gelijk, die desondanks Slaaf werd, Mens werd, vernederd werd, en die gehoorzaamde tot de kruisdood toe.

Oude Sporen 2016

